

Boekverslag Duits Die weisse Rose door Inge Scholl

Boekverslag door een scholier

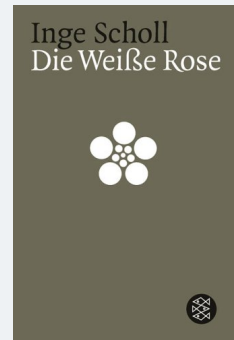
5e klas vwo

2454 woorden

18 jaar geleden

★ 7,6

606 keer beoordeeld

Auteur	Inge Scholl
Genre	Oorlogsroman
Eerste uitgave	1947
Vak	Duits

1. De auteur

De auteur van dit boek is Inge Scholl. Ze is in 1917 geboren. Na de tweede wereldoorlog stichtte ze de "Ulmer Volkshochschule" en een paar jaar later de "GeschwisterScholl-Stiftung", ter nagedachtenis aan haar zus en broer over wie ze ook dit boek schreef.

2. De titel

De Titel van het boek luidt: Die Weiße Rose, ofwel; de witte roos. Deze witte roos is het symbool voor de actie van Studenten uit München die zich tegen Hitler's dictatuur verzetten. Twee van deze studenten waren Hans Scholl en Sophie Scholl. Hun zus beschrijft hun leven en hun rol in deze verzetsbeweging. Ik vind het een goede titelkeuze, want het hele boek draait om deze organisatie. Dit zal ook de reden zijn waarom Inge Scholl het boek zo getiteld heeft.

3. Jaar van uitgifte

Ik heb de Buchfinken versie gelezen, deze is uitgegeven in 1999. Het boek zelf is voor het eerst uitgegeven in 1947.

4. Genre

Het is een verslag over enkele jongeren, die het begin van de oorlog meemaken en hun beweegredenen om zich te verzetten tegen de dictatuur van Hitler.

5. Opbouw

Het verhaal zelf is een doorlopend verhaal. Af en toe een witregel, maar voor de rest één geheel. Achter het eigenlijke verhaal, waren nog 6 genummerde vlugschriften toegevoegd. Het verhaal bevat een epiloog. Deze is niet geschreven door de schrijfster, maar in 1992 toegevoegd en geschreven door de Oostenrijkse Ilse Aichinger. Het verhaal is chronologisch opgebouwd, maar bevat af en toe een paar kleine tijdsmanipulaties. Door deze anticipaties en retroversies wordt het verhaal spannender en duidelijker.

6. Thema

Het thema van dit verhaal is verzet. Het hele verhaal draait om het verzet tegen de dictatuur van Hitler.

7. Tijd en Plaats

De tijdsperiode die beschreven wordt is die tussen 1935-1945. Dit weet je doordat de schrijfster deze

jaartallen af en toe noemt. Ook weet ik dat Hitler vanaf 1933 aan de macht kwam en dat in het boek geschreven staat: een paar jaar nadat Hitler aan de macht was gekomen... De tijd is belangrijk voor het verhaal, want het is een verslag van een gebeurtenis en als het in een andere tijd had afgespeeld, was Hitler niet aan de macht en was er geen verzet nodig. Het boek is dus gebaseerd op historische feiten. Het verhaal speelt zich voor het grootste gedeelte af in Ulm an der Donau en in München. Deze plaatsen worden uitgebreid beschreven, het enige wat duidelijk is, is dat het ouderlijk huis zich in Ulm bevindt en dat de universiteit en de woning van Hans en Sophie in München liggen. Ook moet Hans nog voor een tijd naar Rusland, maar hier gebeurt niets.

8. Personen

Hans Scholl, broer van de schrijfster is geboren op 22 september 1918 in Ingersheim. Als kind woont hij in Kochertal, tot zijn familie naar Ulm an der Donau verhuist. Op 19-jarige leeftijd moet hij voor 8 weken naar de gevangenis, wegens verboden bijeenkomsten. Hij is student medicijnen en tijdens de tweede wereldoorlog ontwikkelt hij een steeds groter wordende haat tegen de nationaal-socialistische regering. In de lente van 1942 richt hij samen met medestudenten de organisatie 'Die Weiße Rose' op. Deze verzetsgroep probeerde d.m.v vlugschriften de bevolking op te roepen voor passief verzet. Op 22 februari 1943 wordt Hans op 25-jarige leeftijd onthoofd, nadat hij betrapt is op het maken van vlugschriften. Hij heeft een goed karakter en durft als één van de weinigen actie te ondernemen.

Sophie Scholl, zusje van de schrijfster is geboren op 9 mei 1921 in Forchtenberg am Korcher. Sinds 1932 woonde ze met haar gezin in Ulm an der Donau. Daar ging ze naar de Mädchen-Oberschule en haalde ze in 1940 haar examen. Door de invloed van haar familie en eigen ervaringen met het regeringssysteem (o.a in de Hitlerjugend) ontwikkelt zij net als haar broer een afkeer tegen het Hitler regime. In mei 1942 begint ze aan haar studie biologie en filosofie in München bij haar broer. Niet veel later sluit ze zich aan bij de organisatie van haar broer. Ook zij wordt op 2 februari 1943 vermoord. Ze is dan pas 21 jaar oud. Ze is eigenlijk een heel zwijgzaam type, maar als het er bij haar veroordeling op aan komt neemt ze geen blad voor de mond.

Christoph Probst, geboren op 6 november 1919 in Murmau. Tijdens zijn studententijd trouwt hij en wordt vader van drie kinderen. Tijdens zijn studie medicijnen ontmoet hij Hans en ze worden goede vrienden. Hij sluit zich aan bij 'Die Weiße Rose' en op 22 februari 1943 wordt ook hij vermoord. Is erg betrouwbaar en serieus, als het om 'Die Weiße Rose' gaat.

Kurt Huber, geboren op 24 oktober 1893. Als hoogleraar muziekwetenschappen, psychologie en filosofie was hij erg geliefd bij zijn studenten. De Gestapo nam vaak deel aan zijn hoorzittingen, omdat deze altijd erg druk bezocht werden. Met Hans Scholl, broer van zijn studente Sophie kan hij het goed vinden en hij sluit zich aan bij 'Die weiße Rose'. Op 13 juli 1943 wordt ook hij ter dood veroordeeld. Heeft een rustig en lief karakter.

Alexander Schmorell, Willie Graf, Traute Lafrenz en Hans Konrad Lepelt, allen student en lid van 'Die Weiße Rose'

Over het uiterlijk van de personen werd in het boek niets gezegd, wel heb ik enkele foto's op het internet gevonden. Deze staan hiernaast.

De persoon die mij het meest aansprak is Sophie Scholl. De reden hiervan is, dat zij de enige vrouw was die in het boek aan bod kwam. Ik dacht dat het verzet echt iets voor mannen was, maar dat zij zich erbij aansloot vind ik juist erg apart. Ook haar gedrag bij haar doodsvonnis vind ik erg apart, ze blijft er heel rustig onder.

De personen die mij het minst aanspraken waren de conciërges. Door hen werden alle deuren van de universiteit gesloten en konden Sophie en Hans niet ontsnappen. Zij waren degenen die Hans en Sophie overleverden aan de Gestapo. Zij waren de verraders.

Er waren geen personen die ik ongeloofwaardig vond, aangezien het verhaal waar gebeurd is en zeer betrouwbaar over komt.

De relatie tussen de personen, was voornamelijk, dat ze allen student waren. Alleen Kurt Huber niet. Ze waren het allemaal niet eens met het regime van Hitler en lid van 'Die Weiße Rose'. Verder waren Sophie en Hans zus en broer van elkaar.

9. De inhoud

In februari 1943 worden enkele mensen wegens hoogverraad ter dood veroordeeld. Onder hen ook Hans en Sophie Scholl, broer en zus van Inge Scholl, de schrijfster van dit boek. Ze werden veroordeeld omdat ze zich verzetten tegen het nationaal socialisme van Hitler. In hun jeugd verhuisden de familie Scholl naar Ulm an der Donau.

Het verhaal begint als Hitler nog niet zo lang aan de macht is. De kinderen zijn lid van de Hitlerjugend en willen graag meewerken aan de opbouw van een nieuwe wereld. Vader daarentegen heeft zo zijn bedenkingen over Hitler. Als bepaalde boeken en liederen verboden worden, gaat ook zoon Hans twijfelen, helemaal als zijn jeugdgroep geen eigen vlag meer mag dragen.

De twijfel van vader en zoon Hans wordt overgenomen door het hele gezin. Vader vertelt de kinderen dat Hitler wel de werkloosheid wegneemt, maar dat veel mensen in de wapenindustrie komen te werken. Hans en zijn jongere broer Werner zitten in een culturele jongerengroep, maar deze wordt door de overheid opgeheven. Hans besluit medicijnen te gaan studeren en ontmoet zo allemaal interessante mensen. Als de oorlog uitbreekt moet hij ook het leger in. Hij leeft een apart leven. Half soldaat, half student. In de lente van 1943 worden de eerste tekenen van verzet merkbaar. Kerkelijke protesten tegen het nazi-regime die zonder afzender verspreid worden. Kerkelijke eigendommen worden in beslag genomen en geesteszieke mensen worden afgevoerd en verdwijnen in kampen. Hans leest hier over en verzamelt zo de moed om iets tegen het nationaal-socialisme te doen.

Hans komt in contact met studenten die dezelfde ideeën als hem hebben: Alexander Schmorell, Christl Probst en Willie Graf. Als Vader Scholl door de gestapo meegenomen wordt voor verhoor, ziet Hans hoe machteloos ze eigenlijk zijn. Sophie begint op haar 21-ste verjaardag met de studie biologie en filosofie in München op de universiteit waar ook haar broer zit. Zij leert meteen zijn vrienden kennen tijdens een speciaal voor haar georganiseerd feest. Tijdens dit feest komt voor het eerst het woord verzet ter sprake. Hoogleraar Kurt Huber wordt door Hans opgenomen in de vriendengroep. Al snel richt Hans 'Die Weiße Rose' op en worden de eerste vlugschriften die oproepen tot passief verzet verspreid. Dan moeten de medicijnstudenten onverwacht naar het front. Op de dag voor het vertrek besluiten de leden van 'Die Weiße Rose' als ze terugkomen over te gaan op harder verzet. Sophie gaat in de vakantie naar huis terug en ondertussen is haar vader veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf.

Aan het einde van de herfst in 1942 komt Hans terug uit Rusland, ook zijn vader is dan al weer thuis. 'Die Weiße Rose' gaat door met de vlugschriften en verspreid ze over heel Zuid-Duitsland. Er worden steeds meer mensen die tegen de overheid in verzet komen ter dood veroordeeld. Op een avond beklad Hans samen met zijn vrienden muren in de stad met de spreuk: 'Nieder mit Hitler!'. Zo ontstaan ook in andere steden actieve verzetsgroepen. Hans en Alexander ontmoeten zo ook een lid van de Berlijnse groep 'Die Rote Kapelle'. Ze willen samen een grote verzetsgroep op gaan richten. Ondanks de vele waarschuwingen

die Hans krijgt over dat de Gestapo hem op het spoor is, wil Hans niet vertrekken en zijn vrienden in de steek laten. Als Hans en Sophie op 18 februari 1943 dan de zesde editie van de vlugschriften stiekem ergens in de universiteit neerleggen, worden ze gesnapt door de conciërges, die de Gestapo alarmeren. Ook Christl wordt gepakt.

Als Sophie en Hans in de gevangenis zitten worden ze nog bezocht door hun ouders en Werner. Ze hopen dat anderen zich nu niet laten stoppen tot verzet. Dan worden ze beiden onthoofd. Ook Kurt Huber, Willie Graf en Alexander Schmorell worden ter dood veroordeeld.

Bijlagen: de vlugschriften

In de vlugschriften wordt opgeroepen voor passief verzet tegen de fascistische dictatuur van het nationaal-socialisme. Niet de staat, maar de individu is belangrijk. Het Duitse volk moet voor zichzelf vechten. 'Die Weiße Rose' is het geweten van de burgers: wie zich niet verzet is medeplichtig.

10. Eigen mening

* Ik had het boek gekozen, omdat dit het enige Duitse boek was, wat we thuis hadden liggen en op de leeslijst stond. Ik vond het onderwerp interessant. Ik ken natuurlijk wel alle verhalen uit de geschiedenisboeken, maar ik was heel benieuwd hoe dit door een Duitse schrijfster zou worden neergezet. Omdat de Duitsers die periode toch niet echt zien, als iets waar ze trots op zijn. Ik had verwacht dat het een moeilijke klus zou worden om een heel Duits boek te moeten lezen. Dat ik veel zou moeten opzoeken met mijn woordenboek en dat het erg langzaam zou gaan. Dit heeft echter heel anders uitpakkt. Het boek was makkelijker dan gedacht en toen ik er eenmaal inzat vond ik het nog leuk om te lezen ook. Ik was benieuwd hoe het boek verder zou gaan en ik heb het dan ook snel uitgelezen.

* Wat me erg aanprak, was dat het boek best persoonlijk geschreven is. Het behandelt niet alleen wat er gebeurd is, maar doordat de schrijfster zo dicht bij het hele verhaal staat merk je toch bepaalde emoties die er in verwerkt zijn. Wat me minder aansprak was dat er af en toe stukken waren, met hele moeilijke, lange zinnen. Hierdoor werd het vaak weer erg verwarrend.

* Wel een heel positief punt voor mij, is dat ik nu weer een heel andere kant van het verhaal rondom de tweede wereldoorlog lees. Ik had er geen idee van dat er binnen Duitsland ook hele verzetsbewegingen tegen Hitler bestonden. Zo krijg je toch weer een heel ander beeld van Duitsland in die tijd. (1935-1945) Ik denk dat het daarom ook erg goed is om dit boek te lezen, je maakt kennis met een heel andere kant van de Duitse bevolking.

* Een goed stuk in het boek vond ik, het moment waarop Hans besluit zelf een verzetbeweging op te richten. Hij heeft dan helemaal het gevoel alsof hij doet wat hij hoort te doen en omdat de schrijfster zo persoonlijk schrijft, voel je ook helemaal met Hans mee. Minder leuk vond ik natuurlijk het einde. Het zit er al wel een tijd aan de komen dat het slecht gaat aflopen, maar toch is het wel erg als Hans en Sophie vermoord worden.

* Ik vond het boek niet echt spannend, je wist van te voren wat er ging gebeuren, want dat stond al in de inleiding. Maar het boeide wel, er was een zekere spanning. Vooral doordat je al wist wat er ging gebeuren. Je wilt weten hoe het komt dat de Gestapo erachter komt en je wilt weten of er dan niet nog iets is dat goed eindigt.

* Het werkelijkheidsgehalte van dit verhaal lijkt mij gewoon 100 %. Het is een waar gebeurd verhaal en de schrijfster had niet echt een reden om dingen te verzinnen. Het hele verhaal komt ook zeer geloofwaardig over. Op het internet heb ik ook heel veel gevonden over de organisatie 'Die Weiße Rose' en veel sites vertellen hetzelfde, dus ik vertrouw de inhoud van het verhaal wel.

* Ik herken niet veel van het verhaal uit mijn eigen leven, maar dat is natuurlijk doordat ik in een hele andere tijd leef. Ik wist al best wel wat van het onderwerp af en dat kom je dan ook wel af en toe tegen, maar ik ben veel nieuwe informatie tegen gekomen. Zo ben ik me bewust geworden van het feit dat ook veel Duitsers het niet eens waren met hun eigen regering en dat wij het de Duitse burgers niet mogen verwijten. Er waren er genoeg die dit liever ook niet allemaal meemaakten.

* Ik herken mezelf niet in de hoofdpersoon. Ik zou wel hetzelfde denken, maar ik zou nooit durven om van die vlugschriften te verspreiden en zo mijn eigen leven in gevaar brengen.

Kortom vond ik het een heel boeiend boek. Ik heb er veel van geleerd en ik vond het nog leuk om te doen ook.

11.literatuurlijst

Het literaire werk dat ik voor dit verslag heb gelezen:

Inge Scholl, Die Weiße Rose, uitgeverij Wolters Noordhoff, Groningen 1999. Oorlogsverhaal.

De secundaire literatuur die ik heb geraadpleegd:

Chris Meijer/Bas van der Mey, Lesen leicht gemacht, Walva Vaassen, Apeldoorn 1986. Uittrekselboek.

<http://www.hausarbeiten.de/rd/archiv/deutsch/deutsch-text491/deutsch-text491.shtml>

<http://www.weisse-rose.purespace.de>